

Helse og omsorgsdepartementet
Helserettsavdelingen
Postboks 8011 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 3. oktober, 2011

Deres ref.: 200800877

Høringsuttalelse – forslag om lovregulering av rituell omskjæring av gutter

MiRA ressurscenter for kvinner med minoritetsbakgrunn takker departementet for anledning til å delta i denne høringen.

Vi vil først og fremst si at vi synes det er positivt at departementet tar tak i denne problemstillingen som vil ha konsekvenser for norske muslimer, som i dag utgjør det nest største trossamfunnet i Norge, i tillegg til det jødiske samfunnet. Innenfor begge disse trossamfunn er mannlig omskjæring religiøst pålagt. I tillegg er problemstillingen aktuell for personer som ønsker å få utført omskjæring av hygieniske og medisinske grunner.

Vi mener at rituell omskjæring av guttebarn bør defineres som et helseanliggende, og at dette derfor burde være et offentlig ansvar som ikke bør overlates til mer eller mindre kompetente personer innenfor de ulike religiøse trossamfunn.

Rituell omskjæring bør reguleres av det offentlige for å sikre at inngrepet blir utført på en forsvarlig måte, samtidig som at det vil kunne gi en lik tilgjengelighet til tilbudet for alle i landet. Vi er først og fremst opptatt av barnets beste, og mener derfor at rituell omskjæring bør skje på sykehus i forbindelse med en fødsel, og at det ved inngrepet også blir tilbudt smertelindring på en eller annen måte.

Argumenter innenfor prioriteringsdebatten, om at rituell omskjæring ikke anses som "helsehjelp" etter helselovgivningen og derfor ikke bør utføres innenfor den offentlige helsetjenesten, mener vi at ikke bør gis tyngde i dette spørsmålet. For det første snakker vi her tross alt om en meget begrenset ressursbruk i forhold til de samlede helsebudsjetter, spesielt dersom inngrepet blir foretatt på sykehus i forbindelse med fødsel. For det andre må spørsmålet veies opp i mot den økonomiske byrde det vil representere for de aller fleste foreldre dersom de selv må betale fullt ut for inngrepet. Det er i tilfelle meget sannsynlig at en del foreldre da vil bli tvunget til å la ikke-helsepersonell foreta inngrepet, noe vi mener at verken er forsvarlig, eller sikrer en ivaretagelse av barnets beste.

Samtidig vil argumentet om at inngrepet ikke kan forsvares medisinsk (eller som helsehjelp i den forstand at omskjæring verken har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende eller rehabiliterende formål), og derfor ikke bør være et tilbud under det offentlige, kunne sammenliknes med utførelsen av abort. Sistnevnte kan heller ikke sies å være defineres som helsehjelp, men det er samtidig allment akseptert at dette inngrepet skal

være regulert innenfor det offentlige helsevesen. Ikke minst for å sikre at dette blir utført på en forsvarlig måte overfor kvinnene involvert.

M i R A

Vi vil i denne sammenheng også minne om at en del forskning faktisk viser til fordeler ved omskjæring som kan forsvares helsemessig, for eksempel at mannlig omskjæring reduserer risikoen for kjønnssykdommer og visse krefttyper hos sine seksualpartnere. Verdens helseorganisasjon (WHO) anbefaler sågar omskjæring av guttebarn i utviklingsland som den mest kostnadseffektive måten å dempe den høye frekvensen av HIV og livmorhalskreft i disse områdene (F. A. Choudry, L. Knutsen, og R. Kirschner i kronikk i Aftenposten 06.05.11)

Det er uansett i alles interesse at rituell omskjæring blir utført på en forsvarlig måte. Vi mener at en lovregulering av dette vil kunne skape klarhet i ansvarsforhold, samtykkeregler og kompetansekrav til inngrepet, samtidig som det vil kunne sikre tilstrekkelig smertelindring og oppfølging etter et slikt inngrep.

MiRA-Senteret mener derfor at departementet bør gå inn for modell B, som innebærer en lovfesting av at de regionale helseforetakene skal organisere spesialisthelsetjenesten på en slik måte at de som ønsker det kan få utført rituell omskjæring på en forsvarlig måte, og da i hovedsak i forbindelse med fødsel. Etter denne modellen åpnes det ikke for at andre enn leger skal kunne utføre rituelle omskjæringer.

Med vennlig hilsen

Fakhra Sálimi

Leder